

Strategické zámery ďalšieho rozvoja NHF EU v Bratislave (volebný program kandidáta na dekana na obdobie: február 2019 –január 2023)

Predkladané strategické zámery rozvoja NHF na obdobie február 2019 – január 2023 vo svojich zásadách v plnej miere vychádzajú zo zámerov rozvoja NHF prezentovaných pred začiatkom funkčného obdobia 2015 – 2019 a sú ich pokračovaním, ako i pokračovaním práce tohto obdobia. I naďalej vidím rovnaký prístav – v ktorom kotvia fakulty s medzinárodnou akreditáciou o ktorú sa v súčasnosti usiluje i naša univerzita – do ktorého by sa mala plaviť i naša fakulta. Opierajúc sa o skúsenosti z končiacего sa funkčného obdobia a berúc do úvahy prebiehajúce zmeny v hospodársko-spoločenských podmienkach a vo vývoji národohospodárskej vedy snažil som sa o ich zohľadnenie v strategických zámeroch Ďalšieho rozvoja NHF EU v Bratislave

Východiská

NHF EU v Bratislave plní dôležité poslanie a má kľúčovú úlohu vo výchovnovzdelávacej a vedeckovýskumnej činnosti v oblasti národohospodárskych vied. V nadväznosti na strategický cieľ EU v Bratislave je jej cieľom orientovať sa na výskumnú fakultu a tvorivo prispievať k rozvoju národohospodárskych vied nielen na Slovensku, ale i v medzinárodnom meradle. Hranice Slovenska nemôžu byť hranicami našich cieľov.

NHF má vo svojich učiteľoch, výskumných pracovníkoch a študentoch nesporný potenciál a je úlohou vedenia fakulty vytvárať čo najvhodnejšie rámcové podmienky na využitie tohto potenciálu za účelom zvyšovania kvality a obsahu výchovnovzdelávacej činnosti ako i úrovne vedeckého výskumu. Vo vzťahu k spoločnosti je našou úlohou prispievať formulovaním relevantných otázok a originálnymi na vedeckých analýzách založenými riešeniami prispievať do diskusie k závažným hospodárskym a spoločenským problémom.

Pre dosiahnutie týchto cieľov považujem za kľúčové nasledujúce oblasti:

Kvalitné vzdelávanie

Rozvíjať tvorivé ekonomické myslenie a schopnosti študentov vedieť sa nové veci samostatne naučiť ,rozvíjať ich analytické a počítačové zručnosti.

Ako i doteraz stále väčší dôraz treba klásť na chápanie ekonomických súvislostí a posilnenie analytického prístupu namiesto memorovania učebných textov, inými slovami nielen: kto a kde, ale v prvom rade kedy a prečo. Je preto nevyhnutné v širšej miere využívať interaktívne metódy výučby, štandardne medzinárodne široko používané učebné texty (namiesto sekundárnej literatúry), využívanie moderného softvéru (za predpokladu, že študenti sú po metodologickej stránke na jeho používanie pripravení), zvýšiť podiel predmetov zameraných na empirický ekonomický výskum a na prípadové štúdie. Kľúčové bude, vedieť študentov motivovať, vzbudzovať v nich záujem a zvedavosť a schopnosť klásť relevantné otázky . „Študenti nie sú nádoba, ktorú treba naplniť, ale fakľa, ktorú treba zapáliť“ (A. Einstein).

Budúcnosť učenia je digitálna

Novou výzvou pre dnešné a najbližšie obdobie je otázka dopadu digitalizácie na ekonomiku a spoločnosť. Budeme sa musieť intenzívne venovať otázkam ako tieto nové smery zmysluplne využiť pre naplnenie našich cieľov vo vzdelávaní.

Zvyšovať internacionalizáciu vzdelávania

V otvorenom a veľmi súťaživom svete potrebujeme i naďalej zvyšovať mieru internacionalizácie študentov a učiteľov pozývaním zahraničných lektorov (a to nielen na krátkodobé pobyty) a zvýšením dostupnosti výučby v cudzích jazykoch. Pre doktorandov s ambíciami na akademickú dráhu je žiadúce absolvovanie dlhodobého tak ako sme i doteraz o to snažili študijného pobytu na zahraničnej univerzite. Mobilita študentov a učiteľov („brain circulation“) - formou dlhodobých ,najmenej semestrálnych pobytov - je v súčasnosti jedným z kľúčových faktorov rozvoja vedy , fakulty a následne i kvality vzdelávania.

Tomuto cieľu smeruje i naša snaha o vytvorenie ďalších spoločných študijných programov so zahraničnými univerzitami. Významným krokom týmto smerom je nový program s Viedenskou ekonomickou univerzitou a Univerzitou vo Varšave, ktorý práve rozbiehame a ktorý Central Europe Connect v prípade úspešného naplnenia môže vyústiť do spoločného študijného programu.

Posilniť kvalitu doktorandského štúdia

Doktorandské štúdium je nedeliteľnou súčasťou vedeckého výskumu na univerzite. Primárne poslanie doktorandského štúdia vidíme vo výchove vedeckého dorastu. Výučba na tomto stupni štúdia by sa mala opierať o výsledky najnovšieho i vlastného výskumu. Musia však vychádzať z vlastného výskumu školiteľa a výsledkom predložených prác musia byť nové vlastné príspevky, publikovateľné v kvalitných vedeckých časopisoch. Školiteľom doktorandov môžu byť len pracovníci fakulty, ktorí v predmetnej oblasti, na ktorú je zameraná výskumná otázka robia vlastný výskum, dokumentovaný kvalitnými publikáciami.

Štruktúra fakulty a študijných programov

Najnovšie štúdie o dopadoch digitalizácie na trh práce potvrdzujú výrazné zmeny v štruktúre povolania a v náplni jednotlivých pracovných činností. Žiaľ vo viacerých oblastiach činnosti ani nevieme ako budú nové pracovné miesta vyzerieť. Našou úlohou preto bude vychovávať absolventov so širokým základom a so schopnosťou vedieť sa nové veci rýchlo naučiť a meniacim sa podmienkam a požiadavkám hospodárskej praxe rýchle prispôbiť. „ Úlohou univerzity je pripraviť ľudí pre pracovnú kariéru a nie na určité pracovné miesto“ (Ferdinand Daňo, rektor EU v Bratislave). Tomuto cieľu musíme zamerať i naše úvahy o štruktúre študijných programov a fakulty. Na prvom stupni štúdia vidím ako základne študijné programy : Ekónómia (economics resp. economic analysis and policy), ktorého základná štruktúra je už

pripravená, Financie a spoločný program s Právnickou fakultou UK v Bratislave: Ekónómia a právo. V nadväznosti na takúto štruktúru študijných programov treba zväžiť i novú štruktúru fakulty. Katedry sa musia profilovať na oblasti výskumu (a nie na určitom predmete) a takto prispievať do študijného programu, na ktorom sa budú podieľať viaceré katedry. Pravidlo, že každá katedra má svoj vlastný program nezodpovedá ani súčasným potrebám, ani štruktúram na tých univerzitách, ktoré majú medzinárodnú akreditáciu o ktorú sa práve na univerzite snažíme, a ani nepodporuje spoluprácu medzi katedrami.

Kvalitný výskum

Základným znakom univerzitnej výučby je jej previazanosť s vedeckým výskumom. Výuka bez jej previazanosti na výskum nie je univerzitná výuka.

Internacionalizácia výskumu

V rovnakej miere ako treba zvýšiť intenzitu spolupráce na medzinárodnej úrovni v oblasti výuky, rovnakou mierou to platí i pre vedecký výskum. Za účelom zvyšovania kvality vedecko-výskumnej činnosti fakulty je potrebné výrazne zvýšiť prezentáciu jej výsledkov doma a v zahraničí. Výsledky našej vedecko- výskumnej činnosti nie sú prínosom pre rozvoj vedy a ani príspevkom k riešeniu problémov hospodárskej praxe, ak nie sú prezentované vedeckej komunite publikáciami v časopisoch so širokou disemináciou ako i širokej – nielen odbornej – verejnosti. Cieľom našich publikačných aktivít nemôže byť získavanie bodov do tabuliek, ale prispievanie k rozvoju vedy.

Aplikovaný výskum a výskum pre potreby hospodárskej praxe

Väčšiu váhu v činnosti fakulty musí pripadnúť aplikovanému výskumu s priamou previazanosťou na potreby hospodárskej praxe. Pre NHF ako súčasť verejnej univerzity je táto úloha výsostne dôležitá i z hľadiska získavania finančných prostriedkov prospievajúcich na pokrytie nákladov chodu fakulty. V súčasnom súťaživom a otvorenom prostredí sa projekty získavajú a nie pridávajú. Preto sa výsledkami našej vedecko-výskumnej činnosti musíme dopracovať do situácie, aby sme v tejto súťaži boli úspešní.

Efektívny manažment fakulty

Pri plnení vyššie uvedených úloh a cieľov chce vedenie fakulty ako i doteraz vychádzať z nasledovných zásad:

Decentralizovaná kultúra riadenia založená na zodpovednosti a dôvere

Materiály strategického významu pre fakultu sa budú pripravovať „zdola nahor“ (napr. vytváraním pracovných skupín pre rozhodovanie vedenia fakulty). Predpisy a interné smernice

sú dôležité, avšak k úspechu nemožno nikoho donútiť, k tomu sa môže dopracovať len vlastnou iniciatívou a usilovnosťou.

Väčšia autonómia rozhodovania jednotlivých katedier.

Katedry sú základnou organizačnou jednotkou fakulty. Dekan fakulty nie je vedúcim všetkých katedier. Bez toho, že by sa dekan fakulty zriekal svojej zodpovednosti, hľadanie riešení na akademickej pôde môže byť len spoločné, založené na vecných argumentoch a nie na pozíciách v hierarchii funkcií. Kritické myslenie považujem za fundament univerzitného prostredia.

Spolupráca medzi katedrami

Ekonómia sa vyznačuje hlbokou previazanosťou jednotlivých svojich oblastí. Výkonnosť fakulty nie je daná jednoduchým súčtom aktivít jednotlivých katedier, ale ich previazanosťou a vzájomnou spoluprácou.

Mobilita a kariérny rast pracovníkov

V záujme ďalšieho rozvoja národohospodárskych vied a NHF je potrebné zvýšiť otvorenosť fakulty a mobilitu jej pracovníkov (už spomínaný „brain circulation“). Nemôžeme hrať vlastnú ligu a vytvárať si len vlastné kritéria. V duchu tejto potreby vzniká požiadavka vypracovania transparentného modelu kariérneho rastu pre vedeckých pracovníkov fakulty. Mladým pracovníkom treba včas povedať, akú majú perspektívu. Výberové konania v krátkych intervaloch (veľmi často len dvojročných) nenapomáhajú pri vypracovaní stratégie dlhodobého rozvoja fakulty. Transparentný systém kľúčových indikátorov pre meranie výkonnosti pracovníkov fakulty, ktorý bude základom pre výberové, habilitačné a inauguračné pokračovanie ako i pre osobné hodnotenie.

Oktober 2018